

Herdenking van de atoomaanvallen op Hiroshima & Nagasaki, 72 jaar geleden

Zondag 6 augustus 2017, vanaf 21u45 – Korenlei, Gent

Dames en heren, goedenavond allemaal.

Dank u voor uw komst.

Ik moet eerst en vooral onze burgemeester, Daniël, bij u verontschuldigen. Hij was er zelf graag bij geweest vanavond, maar u weet waarschijnlijk dat hij op dit moment revalideert na een hartoperatie van enkele weken geleden.

In elk geval kan ik u medelen dat Daniël het goed stelt en goed herstelt.

-----oOo-----

Dames en heren, het is vandaag, dag op dag, 72 jaar geleden dat de Japanse stad Hiroshima werd verwoest door de inzet van een nieuw wapen, de zogenaamde A-bom.

Met de aanval wilde de Verenigde Staten demonstreren dat ze het eerste atoomwapen hadden ontwikkeld én durfden te gebruiken. Met het nieuwe ‘superwapen’ wilden de VS hun suprematie in de naoorlogse verhoudingen te garanderen.

De verwoesting van de atoombom was enorm: Hiroshima, een havenstad ter grote van Gent vandaag, werd quasi volledig vernield door de bom, die de cynische naam ‘Little Boy had meegekregen.

3 dagen later, op 9 augustus 1945, werd een tweede atoombom op Japan losgelaten. Die bom, ‘Fat man’, kwam terecht in de omgeving van Nagasaki. Opnieuw 3 dagen later, Op 12 augustus, besloot de Japanse keizer Hirohito uiteindelijk tot de overgave. De toenmalige Amerikaanse president Truman

omschreef de inzet van het nieuwe wapen als ‘succesvol’.

Die omschrijving is bijzonder pijnlijk. Eind 1945 waren als gevolg van de aanvallen op Hiroshima en Nagasaki meer dan 250.000 mensen om het leven gekomen; honderdduizenden raakten brutaal en ernstig gewond. Als gevolg van stralingsziekte en kanker zijn nog honderdduizenden burgerslachtoffers gevallen in de maanden en jaren na augustus ‘45. Het zijn duizelingwekkende aantallen. Het precieze aantal slachtoffers zullen we nooit kennen.

-----oOo-----

Dames en heren: ik hoop dat de wereld nooit nog de vernietigende kracht van een kernwapen zal zien.

We herdenken vandaag niet alleen de slachtoffers van oorlog en kernwapens, tegelijkertijd roepen we met deze bijeenkomst ook op om de financiering en modernisering van dit verschrikkelijke wapen te stoppen. Stop die geldverslindende, aardsgevaarlijke waanzin!

Er zijn wereldwijd heel wat mensen actief in de strijd tegen atoomwapens; academici, dokters, politici, hulpverleners en vooral ook heel veel geëngageerde burgers en activisten laten hun stem horen. Een kernwapenvrije wereld lijkt slechts een kwestie van gezond verstand.

Die visie geldt zéker voor een vredesstad zoals Gent, die 22 jaar terug als eerste een eigen ‘Vredeshuis’ had en lid is van het internationale netwerk ‘Mayors for Peace’, onder voorzitterschap van de burgemeester van Hiroshima.

Ondanks die wereldwijde actie is vandaag het nog bestaande kern-arsenaal enorm. De pogingen om dat arsenaal te reduceren en ontmantelen zijn bekend,

maar het proces verloopt tergend traag. Helaas, tot schande en schaamte, is de Belgische federale overheid vandaag eerder een deel van het probleem, dan deel van de oplossing.

-----oOo-----

Er is vandaag zeker positief nieuws te melden. 2017 is zonder meer een historisch jaar in de strijd tegen kernwapens. Voor het eerst sinds de aanvallen op Hiroshima en Nagasaki is dit jaar een internationaal verdrag goedgekeurd dat de productie, het bezit en het gebruik van kernwapens ondubbelzinnig verbiedt voor alle landen en onder alle omstandigheden.

Het gaat om een nieuw verdrag van de Verenigde Naties, dat tot stand is gekomen na maanden van onderhandelingen. Op 7 juli 2017, een maand geleden dus, werd het VN-verdrag goedgekeurd door 122 landen. Naast biologische en chemische wapens worden nu eindelijk ook de meest destructieve wapens ter wereld verboden.

Het VN-kernwapenverbod is zeer goed nieuws, zonder twijfel. De resolutie zal echter zeker niét leiden tot de onmiddellijke ontmanteling van alle kernwapens in de wereld.

Zo'n 50 landen willen het verdrag namelijk niet ondertekenen. Zo'n 40 daarvan hebben ook de onderhandelingen voor het verdrag geboycot, voornamelijk kernwapenstaten en hun bondgenoten.

België is één van die 40 landen die op de rem gaat staan en een verbod als 'onrealistisch' afdoet. Dit terwijl er een zeer groot maatschappelijk draagvlak bestaat voor een kernwapenvrij België en atoomwapenvrije wereld in ons land. Vorig jaar riep burgemeester Daniël Termont (samen met het Gentse

stadsbestuur en het vredesoverleg), de federale regering nog op om zich aan te sluiten bij de internationale beweging voor een verbod op kernwapens. [droog] Premier Michel en minister van buitenlandse zaken Reynders gaven niet thuis.

Na de doorbraak van het VN-akkoord is het misschien opnieuw nuttig om de regering oproepen om hun standpunt te herzien. Het stadsbestuur zal op korte termijn onderzoeken op welke manier we dat best doen.

Want het is dringend tijd dat België opnieuw haar rol opneemt als voortrekker van ontwapening en internationale stabiliteit en vrede. We kunnen dat: België was onder meer gangmaker inzake verbod op clusterbommen en anti-persoonsmijnen.

-----oOo-----

Wanneer is zeg ‘dringend tijd’ is dat geen hol begrip. De laatste maanden en jaren tonen aan dat ‘stabiliteit’ en ‘vrede’ fragiele begrippen zijn. De voorbeelden zijn helaas divers; nieuwe spanningen tussen de Verenigde Staten en Rusland, de terreur in het Midden-Oosten en Europa, de oorlog in Syrië en de instabiliteit in de regio, de expansiepolitiek van Rusland, de dreiging van Noord-Korea, ... We lijken wel in ‘Koude Oorlog-tijden’ terecht gekomen.

Laat ons realistisch zijn: een conflict met bijzonder kwalijke gevolgen op verschillende continenten is niet – misschien moet ik zeggen: ‘nooit’ – uitgesloten. We moeten dus af van wapens die een totale vernietiging kunnen teweegbrengen.

-----oOo-----

“Verander de wereld, begin bij jezelf” zegt men. En daarom sluit ik graag af met een simpele oproep, iets wat ieder van ons kan toepassen, elke dag.

Veralgemeen alstublieft niet. Gun geen plaats aan haat. Overstijg de zogenaamde breuklijnen.

De geschiedenis heeft ons al heel wat lessen geleerd, waartoe veralgemenen kan leiden. Het is de brandstof waarmee conflicten worden aangestookt.

Er is alvast één groot voordeel: zij die het goed menen, zij die het beste voorhebben met de samenleving, zij die zoeken naar wat ons verbindt, los van afkomst of geaardheid of wat dan ook, zijn met veel meer.

Laten we dat vooral zo houden. Ikzelf zal altijd mijn uiterste best doen om verbindend te zijn voor deze stad en bruggen te bouwen. Ik hoop van u hetzelfde.

Dames en heren, in naam van het college van burgemeester en schepenen, en in naam van alle Gentenaars, wil ik tot slot alle organisaties van het ‘Gents vredesoverleg’ danken voor hun niet aflatende inzet en streven.

Ik stel voor dat we samen lampionnen op het water van de Leie zetten, om op die manier de slachtoffers uit Hiroshima en Nagasaki (en bij uitbreiding de slachtoffers van alle oorlogen en conflicten waar ook ter wereld) symbolisch te herdenken. Laten we die mooie jaarlijkse traditie nog lang in ere houden.

Ik dank u voor uw aanwezigheid en uw aandacht. Dank u wel.

Resul Tapmaz
schepen van Welzijn, Gelijke Kansen, Gezondheid en Sport (& waarnemend burgemeester)